Sdělení odboru ochrany ovzduší Ministerstva životního prostředí ve spolupráci s odborem územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj k minimálním vzdálenostem podle § 12a zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

OBSAH

1. Základní východiska a aplikační zásady minimálních vzdáleností 2
1.1. **Účel minimálních vzdáleností** 2
1.2. Právní rámec minimálních vzdáleností 2
1.3. Na jaké plochy se minimální vzdálenosti vztahují 5
1.4. Jak se minimální vzdálenost určuje 6
2. V jakých situacích se minimální vzdálenosti uplatňují 7
2.1. Minimální vzdálenosti a vydávání stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona 8
2.2. Minimální vzdálenosti a vydávání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) a povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. c) zákona 9
2.3. Minimální vzdálenosti a proces EIA 10
3. Kdy se minimální vzdálenosti neuplatňují 11
3.1. Modernizace ve stávajících průmyslových nebo zemědělských areálech (§ 12a odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona) 11
3.1.1. Vymezení pojmu modernizace 12
3.1.2. Vymezení pojmu „stávající areál“ 13
3.1.3. Vztah stávajícího areálu ke stacionárním zdrojům uvedeným či neuvedeným v příloze č. 2, resp. 2a zákona 15
3.2. Hornická činnost v dobývacím prostoru (§ 12a odst. 1 písm. b) zákona) a činnost prováděná hornickým způsobem na ložiscích nevyhrazených nerostů (§ 12a odst. 1 písm. c) zákona) 16
3.3. Individuálně stanovená výjimka (§ 12a odst. 4 zákona) 17
3.4. Ke změnám již vydaného povolení provozu (§ 12a odst. 5 zákona) . 19
3.5. Tabulka s přehledem výjimek a uvedením jejich a/symetrie 19
4. Ke GPS souřadnicím stacionárních zdrojů a ke GIS vrstvě 21
4.1. Uvádění a ohlašování souřadnic 21
4.2. Určení souřadnic stacionárního zdroje 22
4.3. GIS vrstva a postup krajského úřadu 24
5. K přemístitelným stacionárním zdrojům 25
6. K chovům hospodářských zvířat (stacionární zdroje podle kódu 8. přílohy č. 2a zákona) 27

1. Základní východiska a aplikační zásady minimálních vzdáleností

1.1. Účel minimálních vzdáleností

Minimální vzdálenosti jsou preventivním nástrojem ochrany ovzduší, jehož hlavním účelem je zajistit dostatečný odstup mezi vybranými stacionárními zdroji produkujícími emise znečišťujících látek obtěžujících zápachem nebo emise tuhých znečišťujících látek (dále také „prach“) a vybranými plochami vymezenými v územním plánu. Nedostatečná vzdálenost mezi vybranými stacionárními zdroji a vybranými plochami vymezenými v územním plánu může vést ke zvýšenému počtu stížností obyvatel na obtěžování zápachem nebo prachem a v návaznosti na to k tlaku na omezení činnosti vybraných stacionárních zdrojů či na realizaci dodatečných opatření ke snížení emisí zápachu nebo prachu. Účelem minimálních vzdáleností je těmto situacím předcházet.

Hodnoty minimálních vzdáleností byly s ohledem na typy vybraných stacionárních zdrojů stanoveny tak, aby při jejich dodržení, a zároveň při provozování vybraného stacionárního zdroje v souladu s platným povolením provozu, bylo možné minimalizovat rizika obtěžování zápachem nebo prachem.

Minimální vzdálenosti jsou koncipovány jako nástroj oboustranné ochrany. Na jedné straně chrání obyvatele před příliš blízkým umísťováním vybraných nových stacionárních zdrojů, na straně druhé poskytují ochranu existujícím stacionárním zdrojům před vymezováním vybraných zastavitelných ploch v územním plánu v přílišné blízkosti těchto zdrojů (blíže viz bod 2.1.).

Uplatňování minimálních vzdáleností by se mělo řídit účelem, pro který byly zavedeny, tedy prevencí vzniku nevhodných územních vazeb. Důvodová zpráva k zákonu č. 42/2025 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) v tomto směru zdůrazňuje základní kritérium, podle kterého se minimální vzdálenosti uplatňují, a které lze stručně shrnout zásadou: **„přednost má využití, které bylo v území dříve“.**

Minimální vzdálenosti přispívají k předvídatelnému plánování, koordinovanému rozvoji území a k prevenci budoucích konfliktů mezi jednotlivými způsoby využití území.

1.2. Právní rámec minimálních vzdáleností

Minimální vzdálenosti byly do právního řádu České republiky zavedeny zákonem č. 42/2025 Sb., kterým byly do zákona doplněny nový § 12a a příloha č. 2a vymezující dotčené stacionární zdroje (jedná se o taxativní výčet stacionárních zdrojů). Vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění navazující vyhlášky

č. 398/2025 Sb. (dále jen „vyhláška“), stanovila konkrétní hodnoty minimálních vzdáleností a dotčené plochy (příloha č. 20) a upravila způsob uplatnění minimálních vzdáleností (§ 27d).

Uplatňování minimálních vzdáleností je upraveno přechodnými ustanoveními uvedenými v Čl. II, bodech 11 a 12 zákona č. 42/2025 Sb., z nichž vyplývá následující:

Z přechodného ustanovení bodu 11 vyplývá, že pokud byla žádost o závazné stanovisko (podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona) podána před nabytím účinnosti zákona č. 42/2025 Sb. (tj. před 1. březnem 2025) a závazné stanovisko bylo vydáno souhlasně, orgány ochrany ovzduší při následném vydávání povolení provozu z minimálních vzdáleností nevycházejí – tím je chráněno legitimní očekávání investorů, kteří zahájili povolovací proces za předchozích podmínek**.**

Podle přechodného ustanovení bodu 12 v případě řízení o vydání povolení provozu (§ 11 odst. 2 písm. c) zákona) vychází orgány ochrany ovzduší z minimálních vzdáleností, bylo-li toto řízení zahájeno po 1. červenci 2026 (to znamená 2. července 2026 nebo později), přičemž řízení je v souladu s § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno dnem doručení žádosti o vydání povolení provozu věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. V případě vydávání stanoviska (§ 11 odst. 2 písm. a) zákona) nebo závazného stanoviska (§ 11 odst. 2 písm. b) zákona) orgány ochrany ovzduší z minimálních vzdáleností vycházejí, pokud byl postup směřující k vydání stanoviska nebo závazného stanoviska zahájen po 1. červenci 2026 (to znamená 2. července 2026 nebo později). V souvislosti s vydáváním stanoviska nebo závazného stanoviska se v přechodném ustanovení hovoří o postupu, jelikož se nejedná o správní řízení, v němž se vydává rozhodnutí.

V případech, kdy byl postup vedoucí k vydání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona zahájen v období od 1. března 2025 do 1. července 2026 a řízení o vydání povolení provozu bylo následně zahájeno po 1. červenci 2026, je při posouzení otázky uplatnění minimálních vzdáleností v řízení o povolení provozu nutno vzít v úvahu skutečnost, že pokud je stacionární zdroj předmětem řízení o povolení záměru podle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, je umístění stacionárního zdroje řešeno primárně již v této fázi povolovacího procesu, nikoli až následně v řízení o vydání povolení provozu. Přičemž pokud bylo o vydání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona, které je podkladem pro rozhodnutí v řízení o povolení záměru, požádáno v období od 1. března 2025 do 1. července 2026, minimální vzdálenosti se při vydávání tohoto závazného stanoviska v souladu s přechodným ustanovením bodu 12 ještě neuplatní. Rovněž je třeba vzít v úvahu, že hodnoty minimálních vzdáleností a způsob jejich použití byly stanoveny až novelou vyhlášky č. 415/2012 Sb. (vyhláškou č. 398/2025 Sb.), která nabyla účinnosti dnem 1. listopadu 2025. Pokud tedy žadatel podal žádost o vydání závazného stanoviska např. dne 1. června 2025, ještě ani nemohl zohlednit

v dokumentaci pro povolení záměru požadavky na minimální vzdálenosti. V dané souvislosti je při výkladu přechodných ustanovení bodu 11 a 12 též nutno zohlednit zásadu právní jistoty a legitimního očekávání.

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že **pokud bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona na základě žádosti podané v období od 1. března 2025 do 1. července 2026, tj. orgán ochrany ovzduší nevycházel při vydávání závazného stanoviska z minimálních vzdáleností, tak orgán ochrany ovzduší nevychází z minimálních vzdáleností následně v řízení o vydání povolení provozu ani v případech, kdy bylo řízení o vydání povolení provozu zahájeno po 1. červenci 2026.**

Co se týče data zahájení postupu směřujícího k vydání závazného stanoviska, jedná se o **den doručení žádosti o vydání závazného stanoviska**, resp. jednotného environmentálního stanoviska podle zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „JES“), kterým je dané závazné stanovisko nahrazováno, věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. V této souvislosti lze rozlišit následující situace:

1) Den doručení žádosti o vydání závazného stanoviska, kterou podává sám žadatel, věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, resp. den doručení žádosti o vydání JES, které nahrazuje toto závazné stanovisko, věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.

2) Den doručení vyžádání stavebního úřadu správnímu orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, resp. JES, v případě uplatnění postupu podle § 184 odst. 3 stavebního zákona. K tomu dále uvádíme, že podle uvedeného ustanovení stavebního zákona si stavební úřad v případě, že součástí žádosti o povolení záměru není vyjádření nebo závazné stanovisko vyžadované tímto zákonem nebo jiným právním předpisem, toto závazné stanovisko nebo vyjádření vyžádá u dotčeného orgánu. I na toto vyžádání je nutno nahlížet jako na žádost o vydání závazného stanoviska.

Současně platí, že postup směřující k vydání závazného stanoviska, resp. JES, kterým je dané závazné stanovisko nahrazováno, nezahrnuje proces posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „EIA“), a to ani pokud jde o fázi zjišťovacího řízení.

Bylo-li však u záměru zjišťovací řízení podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí zahájeno až po 1. červenci 2026, orgány ochrany ovzduší z minimálních vzdáleností vycházejí i tehdy, byla-li žádost o vydání JES podána do 1. července 2026, a to bez ohledu na výsledek zjišťovacího řízení. Příslušnost k vydání JES je v takovém případě určena až v návaznosti na výsledek zjišťovacího řízení, popřípadě

posouzení vlivů na životní prostředí (§ 12 písm. b) a § 14 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 148/2023 Sb.), a JES proto nelze vydat dříve, než je vydán závěr zjišťovacího řízení, popřípadě stanovisko podle § 9a odst. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Co se týče data zahájení postupu směřujícího k vydání stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona, jedná se o **den, kdy byly podle § 94 odst. 1 stavebního zákona krajskému úřadu jako dotčenému orgánu oznámeny pořizovatelem místo a doba konání společného jednání**. K tomu uvádíme, že podle § 94 odst. 3 stavebního zákona uplatní dotčené orgány svá stanoviska k návrhu územně plánovací dokumentace a vyjádření k vyhodnocení vlivů do 15 dnů ode dne konání společného jednání. Lhůta pro vydání stanoviska tedy běží ode dne konání společného jednání, nicméně skutečností, od které se odvíjí vydání stanoviska, je již oznámení o konání společného jednání dotčenému orgánu, nikoli až samotné společné jednání.

V případě nutnosti konání opakovaného projednání z důvodu podstatné úpravy návrhu, které bude oznámeno po 1. červenci 2026, bude orgán ochrany ovzduší ve svém stanovisku pro opakované projednání již vycházet z minimálních vzdáleností (podstatná úprava se v souladu s § 103 odst. 3 stavebního zákona projednává pouze v rozsahu měněných částí, tzn. části, které nejsou měněny oproti předchozímu projednání, nejsou předmětem projednání, tudíž nejsou ani předmětem stanoviska orgánu ochrany ovzduší).

1.3. Na jaké plochy se minimální vzdálenosti vztahují

Přesné vymezení ploch v územním plánu, pro které se použijí minimální vzdálenosti, je uvedeno v příloze č. 20 části II vyhlášky.

Jedná se o tyto plochy s rozdílným způsobem využití podle jednotného standardu územně plánovací dokumentace:

- ✓ Plochy bydlení podle § 15 vyhlášky č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění vyhlášky č. 457/2025 Sb. (dále jen „vyhláška č. 157/2024 Sb.“).
- ✓ Plochy občanského vybavení veřejného a lázeňského podle § 17 odst. 4 písm. b) a e) vyhlášky č. 157/2024 Sb.
- ✓ Plochy smíšené obytné podle § 20 vyhlášky č. 157/2024 Sb.
- ✓ Plochy městské obytné podle § 32 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 157/2024 Sb.

V případě pochybností u plochy v nestandardizovaném územním plánu (tj. územním plánu, který není zpracován v souladu s jednotným standardem územně plánovací dokumentace), zda taková plocha některému z typů ploch uvedených v části II přílohy č. 20 k vyhlášce materiálně odpovídá, by mělo být porovnáno hlavní využití takové

plochy s výčtem ploch uvedených v příloze č. 20 části II vyhlášky a s tím, co k funkci takových ploch uvádí vyhláška č. 157/2024 Sb. (především upozorňujeme na ustanovení § 15 odst. 1 až 3, § 17 odst. 1 až 3, § 20 odst. 1 až 3 a § 32 odst. 1 a 3 uvedené vyhlášky). Dále pak bude třeba přihlédnout i k formulaci charakteru území, pokud jej územní plán explicitně uvádí. Porovnání slouží pouze k identifikaci ploch, které uvedeným typům materiálně odpovídají; okruh ploch, na které se požadavky na minimální vzdálenosti vztahují, se jím nerozšiřuje. V případě, že i poté pochybnost o relevanci ustanovení o minimálních vzdálenostech pro danou plochu trvá, měla by být uplatněna zásada *in dubio pro libertate*, tzn. v takovém případě požadavky na minimální vzdálenosti vůči dané ploše neuplatňovat.

Postup při vymezení ploch v územním plánu se vztahuje pouze na vymezení ploch **zastavitelných** (plocha určená k zastavění, viz definice v § 12 písm. i) stavebního zákona). Nevztahuje se tedy na vymezení ploch stabilizovaných (§ 14 odst. 5 vyhlášky č. 157/2024 Sb.) a transformačních (§ 12 písm. k) stavebního zákona). Kombinace informace o tom, zda je plocha zastavitelná, a jaké je její využití, je k dispozici v hlavním výkresu územního plánu. Samotný rozsah zastavitelných ploch, bez informace o využití, je též zobrazen ve výkresu základního členění území.

1.4. Jak se minimální vzdálenost určuje

Konkrétní hodnoty minimálních vzdáleností v metrech jsou pro jednotlivé stacionární zdroje uvedené v příloze č. 2a zákona stanoveny v příloze č. 20 části I vyhlášky.

Zákon v § 12a odst. 6 výslovně omezuje hodnoty minimálních vzdáleností stanovených vyhláškou – žádná z nich nesmí přesáhnout 500 m.

Minimální vzdálenost se u stacionárního zdroje umístěného ve stavebním objektu, který má unikátní identifikátor v základní bázi geografických dat (dále jen „ZABAGED“), určuje od hrany tohoto stavebního objektu. Je-li stacionární zdroj umisťován do stavebního objektu, který je nově umisťován jako součást záměru, určuje se minimální vzdálenost od hrany tohoto stavebního objektu. V ostatních případech se minimální vzdálenost určuje od geometrického středu stacionárního zdroje (§ 27d odst. 4 vyhlášky).

Odchylně od výše uvedeného se u stacionárních zdrojů uvedených pod kódy 2.2., 2.7. a 8. v příloze č. 2a zákona minimální vzdálenost neurčuje od hrany stavebního objektu ani od geometrického středu stacionárního zdroje, nýbrž od hranice provozovny, ve které je stacionární zdroj umístěn, tak, jak je zakreslena v ZABAGED. Je-li stacionární zdroj nově umisťován, vychází se z parcelních pozemků, na kterých bude umístěn jako součást záměru. Nejsou-li hranice provozovny v ZABAGED zaneseny, určuje se minimální vzdálenost vždy od parcelních pozemků se stacionárními zdroji (§ 27d odst. 5 vyhlášky).

Další odchylka platí pro stacionární zdroje uvedené pod kódy 2.3. a 5.11. v příloze č. 2a zákona. U těchto stacionárních zdrojů se minimální vzdálenost vždy určuje od geometrického středu stacionárního zdroje, a to i tehdy, je-li stacionární zdroj umístěn ve stavebním objektu; od hrany tohoto objektu se tedy minimální vzdálenost neurčuje (§ 27d odst. 6 vyhlášky).

Geometrickým středem se rozumí střed samotného stacionárního zdroje, nikoli střed provozovny, v níž je stacionární zdroj umístěn. Je-li v posuzované provozovně umístěno více stacionárních zdrojů, určuje se geometrický střed pro každý z nich samostatně; blíže k určení souřadnic stacionárního zdroje viz bod 4.2.

Při určování minimálních vzdáleností je vždy rozhodující nejkratší spojnice mezi hranicí vybrané plochy v územním plánu a příslušným referenčním prvkem – tedy hranou stavebního objektu, hranicí provozovny, hranicí parcelního pozemku nebo geometrickým středem stacionárního zdroje, podle toho, o kterou z výše uvedených situací se jedná (§ 27d odst. 7 vyhlášky).

Pro usnadnění praktické aplikace minimálních vzdáleností bude v rámci jevu databáze územně analytických podkladů (dále jen „ÚAP“) č. 55 – stacionární zdroj znečišťování ovzduší, uvedeného v příloze č. 1 vyhlášky č. 157/2024 Sb., dostupná GIS vrstva s obalovými zónami kolem stacionárních zdrojů (dále jen „GIS vrstva“). Údaje budou veřejně dostupné prostřednictvím Národního geoportálu územního plánování (https://uzemniplanovani.gov.cz), a to v mapové aplikaci přes dlaždici „Mapa“ (https://mapy.gov.cz/map). V levém postranním panelu aplikace si lze po rozkliknutí položky „Vrstvy“ zobrazit jednotlivé jevy vedené v rámci centrální databáze ÚAP (kliknutím na šipku vlevo u záložky „Územně analytické podklady“ se zobrazí základní témata). Jev č. 55 je tematicky zařazen pod Hygienou prostředí, kliknutím na ikonu oka u příslušné vrstvy se vrstva zobrazí.

2. V jakých situacích se minimální vzdálenosti uplatňují

Na základě § 12a odst. 1 zákona orgány ochrany ovzduší z minimálních vzdáleností vychází při:

- ✓ vydání stanoviska (§ 11 odst. 2 písm. a) zákona),
- ✓ závazného stanoviska (§ 11 odst. 2 písm. b) zákona) a
- ✓ povolení provozu (§ 11 odst. 2 písm. c) zákona).

§ 27d odst. 3 vyhlášky pak blíže specifikuje, že výše uvedené postupy použijí orgány ochrany ovzduší při:

- ✓ vymezování zastavitelných ploch v územním plánu, které jsou plochou s rozdílným způsobem využití uvedenou v části II přílohy č. 20 k vyhlášce (§ 27d odst. 3 písm. a) vyhlášky), a
- ✓ umisťování nových stacionárních zdrojů uvedených v části I přílohy č. 20 k vyhlášce do území (§ 27d odst. 3 písm. b) vyhlášky).

2.1. Minimální vzdálenosti a vydávání stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona

Krajské úřady vycházejí z minimálních vzdáleností při vydávání stanoviska, přičemž z ustanovení § 27d odst. 3 písm. a) vyhlášky je zřejmé, že se jedná o stanovisko k návrhu územního plánu, a že se tento postup týká vymezování **zastavitelných** ploch v územním plánu, které jsou plochou s rozdílným způsobem využití uvedenou v části II přílohy č. 20 k vyhlášce. V rámci daného postupu krajské úřady posuzují, zda je dodržena minimální vzdálenost (uvedená v části I přílohy č. 20 k vyhlášce) mezi těmito nově vymezovanými plochami (uvedenými v části II přílohy č. 20 k vyhlášce) a stacionárními zdroji (uvedenými v příloze č. 2a zákona).

Stejný postup se uplatní i při vydávání stanoviska k návrhu změny územního plánu, jejímž předmětem je vymezení dalších zastavitelných ploch s využitím dle přílohy č. 20 části II vyhlášky. Pokud má být změněna funkce zastavitelné plochy (například ze zastavitelné plochy výroby na zastavitelnou plochu bydlení), je nutné posoudit, zda nově navržené využití splní minimální vzdálenosti vůči stacionárním zdrojům uvedeným v příloze č. 2a zákona.

Z výše uvedeného vyplývá, že předmětem posouzení jsou pouze plochy uvedené v části II přílohy č. 20 k vyhlášce. Vymezování ploch výroby a skladování, ploch smíšených výrobních a dalších ploch, které v tomto výčtu uvedeny nejsou, požadavkům na minimální vzdálenosti nepodléhá. Skutečnost, že v takové ploše může být v budoucnu umístěn stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2a zákona, není sama o sobě důvodem pro nesouhlasné stanovisko orgánu ochrany ovzduší. Dodržení minimálních vzdáleností u konkrétního stacionárního zdroje je předmětem posouzení až v postupu podle § 11 odst. 2 písm. b), resp. c) zákona, kdy je teprve znám typ zdroje, jemu odpovídající hodnota minimální vzdálenosti i referenční prvek, od něhož se vzdálenost podle § 27d odst. 7 vyhlášky určuje.

Pro stacionární zdroje, které jsou orgánem ochrany ovzduší zohledněny při vydávání stanoviska, a které jsou minimálními vzdálenostmi chráněny před vymezováním zastavitelných ploch v územním plánu v jejich přílišné blízkosti, je dále v textu pro zjednodušení použito pojmenování „**existující stacionární zdroj**“.

Existujícím stacionárním zdrojem se rozumí stacionární zdroj, pro který bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko, resp. JES, které ho nahrazuje, nebo povolení provozu. Souhlasným závazným stanoviskem, resp. JES, je umístění stacionárního zdroje

závazně posouzeno a navazující povolení provozu z tohoto posouzení vychází. Ochrana existujícího stacionárního zdroje před vymezováním zastavitelných ploch v územním plánu v jeho přílišné blízkosti se proto váže již k tomuto správnímu aktu.

Nepředcházelo-li řízení o povolení provozu řízení o povolení záměru podle stavebního zákona, uplatní se podmínky umístění stacionárního zdroje včetně minimálních vzdáleností až v rámci povolení provozu (§ 12 odst. 4 písm. j) zákona). Ochrana existujícího stacionárního zdroje před vymezováním zastavitelných ploch v územním plánu v jeho přílišné blízkosti se proto váže k tomuto správnímu aktu.

Nebyl-li pro stacionární zdroj vydán žádný z těchto správních aktů, nejedná se o existující stacionární zdroj a minimální vzdálenosti se ve vztahu k němu při vymezování zastavitelných ploch v územním plánu, resp. při vydávání stanoviska, neuplatní.

Krajský úřad při vydávání stanoviska vychází jednak z GIS vrstvy, dále pak z dalších jemu známých informací o existujících stacionárních zdrojích (blíže viz bod 4.3.).

Rozsah ochrany existujícího stacionárního zdroje vůči nově vymezovaným zastavitelným plochám v územním plánu se odvíjí od referenčního prvku, který se pro daný stacionární zdroj uplatní (blíže viz bod 1.4.).

Zjistí-li krajský úřad, že u nově vymezované zastavitelné plochy není minimální vzdálenost vůči existujícímu stacionárnímu zdroji dodržena, vyjádří ve stanovisku nesouhlas s vymezením této plochy a uplatní požadavek na úpravu návrhu, popřípadě postupuje podle § 12a odst. 4 zákona. Není-li nedodržení minimální vzdálenosti zjištěno, vydá stanovisko souhlasné. Za vhodné považujeme, aby krajský úřad pořizovatele současně informoval o povinnosti dodržovat minimální vzdálenosti a o důsledcích, které z ní pro budoucí umisťování stacionárních zdrojů vyplývají; takový postup odpovídá preventivnímu účelu institutu minimálních vzdáleností. Tato informace však není podmínkou stanoviska, a je proto namístě odlišit ji od jeho výrokové části.

Povinnost vycházet z minimálních vzdáleností při vydávání stanoviska ukládá zákon o ochraně ovzduší orgánům ochrany ovzduší. Pořizovatelům a projektantům územních plánů se doporučuje předcházet situacím, kdy by obsah návrhu územního plánu či jeho změny minimální vzdálenosti nerespektoval, což by v důsledku vedlo k nesouhlasnému stanovisku orgánu ochrany ovzduší k návrhu a nutnosti buď návrh upravit, nebo řešit rozpor.

2.2. Minimální vzdálenosti a vydávání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) a povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. c) zákona

Minimální vzdálenosti se při vydávání závazného stanoviska a povolení provozu uplatní v případě nového stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2a zákona, na který se nevztahuje žádná z výjimek uvedených v § 12a odst. 1 písm. a) až c) a dále

odst. 4 zákona (všechny výjimky jsou podrobně rozepsány níže). Pokud řízení o povolení provozu nepředcházelo řízení podle jiného právního předpisu (jde zejména o řízení o povolení záměru podle stavebního zákona), uplatní se minimální vzdálenosti v rámci závazných podmínek pro provoz stacionárního zdroje na základě § 12 odst. 4 písm. j) zákona.

V případě umisťování nových stacionárních zdrojů do území se posuzuje vzdálenost mezi těmito zdroji a mezi plochami uvedenými v části II přílohy č. 20 k vyhlášce. V tomto případě se posuzuje vzdálenost nejen vůči zastavitelným plochám, ale vůči všem plochám uvedeným v části II přílohy č. 20 k vyhlášce, neboť cílem je zajistit dostatečnou vzdálenost nových stacionárních zdrojů od všech těchto ploch, ať již jsou aktuálně zastavěny či nikoliv.

Odborný posudek je podkladem žádosti o závazné stanovisko podle § 11 odst. 2 zákona. Pokud není vedeno řízení podle jiného právního předpisu (jde zejména o řízení o povolení záměru podle stavebního zákona), předkládá se odborný posudek k žádosti o povolení provozu nebo žádosti o změnu povolení provozu. Zhodnocení souladu s minimálními vzdálenostmi podle § 27d vyhlášky a zhodnocení nezbytnosti dodatečných opatření s ohledem na tyto vzdálenosti jsou jeho povinnou obsahovou náležitostí (bod 5. přílohy č. 13 k vyhlášce). Součástí tohoto zhodnocení je porovnání skutečné vzdálenosti stacionárního zdroje, měřené od referenčního prvku určeného podle § 27d vyhlášky, s hodnotou minimální vzdálenosti stanovenou pro daný kód v části I přílohy č. 20 k vyhlášce. Ze vzdálenosti stacionárního zdroje od budov určených k bydlení nebo od ploch podle části II přílohy č. 20 k vyhlášce pak vychází návrh emisních limitů a podmínek provozu v závěru odborného posudku (bod 6. přílohy č. 13 k vyhlášce). Odborný posudek se proto k minimálním vzdálenostem vyjadřuje i tam, kde není navrhováno uplatnění některé z výjimek podle § 12a zákona. Jde-li však o změnu povolení provozu stacionárního zdroje, pro který již bylo povolení provozu vydáno, minimální vzdálenosti se neuplatní (blíže viz bod 3.4.).

2.3. Minimální vzdálenosti a proces EIA

Minimální vzdálenosti se v procesu EIA, včetně fáze zjišťovacího řízení, uplatní jako jeden z požadavků stanovených dotčenými právními předpisy, které je příslušný správní orgán povinen zohlednit při hodnocení záměru z hlediska jeho předpokládaných vlivů na životní prostředí. Jako další takové požadavky stanovené právními předpisy lze uvést např. imisní limity, s nimiž je porovnáván příspěvek daného záměru k úrovni znečištění, nebo hygienické limity hluku. Kromě správního orgánu, který vede proces EIA, resp. zjišťovací řízení, musí minimální vzdálenosti zohlednit rovněž orgány ochrany ovzduší jako dotčené orgány při vydávání vyjádření podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí k oznámení záměru a dokumentaci vlivů na životní prostředí. Z hlediska oznamovatele to znamená, že požadavky zákona a vyhlášky týkající se minimálních vzdáleností musí být reflektovány v oznámení záměru, a pokud nebyl vydán negativní závěr zjišťovacího řízení, tak rovněž následně v dokumentaci pro daný záměr.

Uplatnění minimálních vzdáleností v procesu EIA, včetně fáze zjišťovacího řízení, rovněž znamená, že již ve fázi procesu EIA je třeba se v případech, kdy je to relevantní, zabývat možností uplatnění individuálně stanovené výjimky podle § 12a odst. 4 zákona (viz bod 3.3.). V této souvislosti jde zejména o posouzení, zda lze i při nedodržení stanovených minimálních vzdáleností minimalizovat rizika obtěžování zápachem nebo prachem. To zahrnuje rovněž posouzení možností ohledně uplatnění technických a organizačních opatření za účelem minimalizace těchto rizik.

3. Kdy se minimální vzdálenosti neuplatňují

Zákon stanoví několik výjimek z uplatňování minimálních vzdáleností, tedy situace, kdy se při vydávání stanoviska, závazného stanoviska, povolení provozu (nebo změny povolení provozu u stacionárních zdrojů, pro které bylo povolení provozu již vydáno) z minimálních vzdáleností nevychází.

Nezávisle na uplatňování minimálních vzdáleností jsou krajské úřady na základě § 12 odst. 1 zákona povinny při vydání stanoviska, závazného stanoviska, povolení provozu a při změně povolení provozu zohledňovat rizika obtěžování zápachem. Tuto skutečnost je potřeba vést v patrnosti vždy, tj. i v případech, u kterých se uplatňují níže uvedené výjimky z minimálních vzdáleností. Posouzení rizika obtěžování zápachem je povinnou náležitostí odborného posudku (body 5. a 6. přílohy č. 13 k vyhlášce). V návaznosti na toto posouzení autorizovaná osoba navrhne a náležitě zdůvodní případné emisní limity, technické podmínky provozu nebo jiné provozní podmínky (např. organizačního charakteru), které toto riziko eliminují nebo omezí. Krajský úřad na základě těchto podkladů a na základě správního uvážení rozhodne o případném stanovení odpovídajících podmínek provozu.

3.1. Modernizace ve stávajících průmyslových nebo zemědělských areálech (§ 12a odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona)

Smyslem minimálních vzdáleností není omezit fungování a rozvoj výrobních, zpracovatelských nebo zemědělských areálů, které již byly umístěny do území. Výjimka podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona dopadá na případy, kdy by uplatněním minimální vzdálenosti byla modernizace ve stávajícím průmyslovém nebo zemědělském areálu znemožněna. Výjimka pro modernizaci proto umožňuje technologickou obnovu a rozvoj stávajících provozů. Tato výjimka umožňuje rozvoj a změny v rámci stávajícího areálu v rozsahu vymezeném § 12a odst. 2 zákona.

Při modernizaci může dojít i ke změnám prostorového uspořádání v rámci stávajícího areálu, které znamenají přiblížení stacionárních zdrojů k vybraným plochám vymezeným v územním plánu.

Uplatnění výjimky předpokládá naplnění obou podmínek podle § 12a odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona současně: musí jít o stávající průmyslový nebo zemědělský areál ve

smyslu bodu 3.1.2. a o modernizaci vymezenou v § 12a odst. 2 zákona (bod 3.1.1.). Není-li některá z nich naplněna, jde o nové umístění stacionárního zdroje do území.

3.1.1. Vymezení pojmu modernizace

Modernizace je definovaná široce, aby nedocházelo k blokování technologické obnovy a rozvoje stávajících areálů.

Za modernizaci se považuje:

a) Náhrada stávajícího stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2a zákona novým stacionárním zdrojem uvedeným v příloze č. 2a zákona:

- ✓ náhrada stávající technologie novou,
- ✓ výměna jednoho zdroje za jeden či více zdrojů nebo naopak.

b) Rekonstrukce a úprava stávajícího stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2a zákona:

- ✓ rekonstrukce a úpravy zdroje, zahrnující doplnění obslužných technologií (např. nová průmyslová čistírna odpadních vod, technologické uzly nutné pro provoz apod.),
- ✓ instalace technologie ke snižování emisí nebo stavební úpravy související s realizací opatření ke snižování emisí.

c) Rozšiřování a rozvoj výroby, včetně povolení nového stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2a zákona, zvýšení kapacity a rozsahu nebo změny technologie, a to v rámci činnosti na úrovni oddílu podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) v areálu provozované, a dále povolení jiného stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2a zákona s tím přímo technicky nebo funkčně spojeného:

- ✓ Tato výjimka umožňuje provádět v rámci stávajícího areálu rozvoj a změny, navazují-li na činnost téhož oddílu CZ-NACE v areálu provozovanou, přičemž může docházet i ke změně subjektu provozovatele.
- ✓ Tato výjimka se vztahuje také na situace, kdy v areálu dosud nebyl provozován žádný stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2a zákona (blíže viz bod 3.1.3.).
- ✓ Pro účely modernizace podle § 12a odst. 2 písm. c) zákona se oddíly 01 a 10 podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) považují za jeden oddíl (§ 12a odst. 3 zákona).

Modernizaci nevylučuje ani odstranění stávajících staveb a technologií a jejich nahrazení novými. Rozsah stavebních zásahů není pro posouzení modernizace rozhodný – § 12a odst. 2 zákona jej mezi kritérii neuvádí.

Podkladem pro posouzení shody oddílu CZ-NACE jsou údaje předložené žadatelem; krajský úřad je může podle IČO ověřit v registru ekonomických subjektů (ARES). Údaje vedené k IČO se vztahují k osobě provozovatele, nikoli k jednotlivé provozovně, a jejich shoda s údaji předloženými žadatelem proto uplatnění výjimky podporuje, sama o sobě však neprokazuje, že je činnost provozována právě v posuzovaném areálu. Rozhodné je, jaká činnost je v areálu skutečně provozována, popřípadě – je-li provoz dočasně přerušen – jaká činnost v něm byla provozována naposledy (bod 3.1.2.). Není-li provozovna v ARES ani v živnostenském rejstříku zapsána, uplatnění výjimky to nebrání, je-li provozování činnosti doloženo jinak (například souhrnná provozní evidence nebo účetní doklady).

3.1.2. Vymezení pojmu „stávající areál“

Pro účely použití výjimky podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona se „stávajícím areálem“ rozumí územně a funkčně ucelený prostor konkrétní stávající provozovny, v němž je fakticky vykonávána průmyslová (výrobní, zpracovatelská) nebo zemědělská činnost. Stávajícím areálem nebude vždy celá průmyslová zóna či jiné rozsáhlejší území, a nejsou jím pozemky ležící mimo funkční celek provozovny, byť se nacházejí v její bezprostřední blízkosti.

Pojem stávajícího areálu je vymezen třemi kritérii, která musí být naplněna současně:

a) Prostorové kritérium

Areál zahrnuje území tvořící funkční celek provozovny, tedy vedle ploch, na nichž jsou umístěny stacionární zdroje, i související manipulační, skladové, obslužné a jiné plochy. Pro posouzení hranic areálu lze využít zejména fyzické ohraničení území (typicky oplocení provozovny), mapové podklady (např. prostorové vymezení provozovny v ZABAGED) nebo jiné podklady vymezující funkční celek provozovny. Absence stacionárního zdroje, stavebního objektu, oplocení nebo zákresu v ZABAGED na části pozemku není sama o sobě důvodem pro její vyloučení ze stávajícího areálu, byla-li tato část podle skutečného dosavadního využití součástí funkčního celku provozovny již před předložením záměru; jde například o plochy rezervní nebo dočasně nevyužívané.

b) Funkční kritérium

Musí se jednat o areál průmyslový nebo zemědělský, tedy o areál, v němž je provozována výrobní, zpracovatelská nebo zemědělská činnost. Výjimka se nevztahuje na areály jiné povahy (např. čistě skladové, obchodní nebo administrativní), byť by šlo o areály fakticky využívané; umístění stacionárního zdroje

uvedeného v příloze č. 2a zákona do takového areálu se posuzuje jako nové umístění zdroje do území.

c) Časové kritérium (kontinuita provozu)

Rozhodující není nepřetržitost výroby, ale právní a faktická kontinuita provozovny. Za stávající areál lze považovat i areál, v němž je provoz dočasně přerušen, pokud kontinuita provozovny trvá.

Vodítkem pro posouzení kontinuity je doba 4 let, odpovídající době, po jejímž uplynutí lze podle § 13 odst. 3 zákona zrušit nevyužívané povolení provozu. Nejde o hranici, jejímž uplynutím kontinuita provozovny bez dalšího zaniká, nýbrž o indicii, od níž se odvíjí, jak podrobně se trvání kontinuity zjišťuje. Doba se počítá od okamžiku, kdy byl provoz v areálu naposledy fakticky vykonáván.

Je-li přerušení provozu kratší než 4 roky, kontinuita provozovny se předpokládá, nevyplývá-li z okolností případu opak.

Z hlediska posouzení právní kontinuity provozu lze vzít v úvahu, zda provozovatel ohlásil ukončení provozu stacionárního zdroje ve vztahu ke všem zdrojům v dané provozovně, zda oznámil ukončení provozování živnosti v provozovně podle § 17 odst. 3 živnostenského zákona či zda provozovatel zanikl bez právního nástupce.

Trvá-li přerušení provozu déle než 4 roky, kontinuita provozovny se nepředpokládá. Orgán ochrany ovzduší v takovém případě vychází z podkladů předložených žadatelem, z nichž musí vyplývat, že provozovatel podniká aktivní kroky k obnovení činnosti, která byla v areálu provozována před přerušením provozu. Jde-li o modernizaci podle § 12a odst. 2 písm. c) zákona, musí přitom jít o činnost na úrovni téhož oddílu CZ-NACE. Může jít například o trvající povolení provozu, doklady o povoleném účelu užívání staveb v areálu, doklady o přípravě obnovy provozu (projektová příprava, smluvní zajištění, investiční rozhodnutí apod.) nebo doklady o dosavadním výkonu činnosti (evidence hospodářských zvířat, provozní a účetní doklady apod.). Samotné formální trvání dosud nezrušeného povolení provozu (bylo-li vydáno) k závěru o trvající kontinuitě nepostačuje.

Pro posouzení kontinuity provozovny není rozhodný stavebně technický stav staveb v areálu ani rozsah stavebních zásahů nezbytných k obnovení provozu.

Nevyplývá-li trvající kontinuita provozovny z předložených podkladů ani z jiných zjištění orgánu ochrany ovzduší, jde o areál bývalý. Umístění nového stacionárního zdroje v bývalém areálu představuje nové umístění stacionárního zdroje do území; výjimka podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona se tak neuplatní.

U areálů, v nichž jsou či byly pouze stacionární zdroje, pro které nebylo povolení provozu nikdy vydáno (viz bod 3.1.3.), se kontinuita provozovny posuzuje podle faktického stavu. Rozhodné časové kritérium 4 let se použije obdobně. Trvající

kontinuitu provozovny zde nelze doložit povolením provozu, uplatní se proto ostatní prostředky uvedené výše.

Výjimku podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona („modernizace ve stávajícím areálu“) nelze uplatnit v případě, kdy má být nový stacionární zdroj umístěn mimo tento stávající areál – tj. na pozemky mimo provozovnu, kde provozovatel dosud nevyvíjel žádnou činnost a které nelze považovat za její územní či funkční součást.

Stacionární zdroje umístěné na základě této výjimky požívají ochrany před přibližováním obytné zástavby, jelikož § 12a odst. 1 písm. a) zákona tuto výjimku formuluje čistě jako „jednostrannou“. Odpovídá tomu i § 27d odst. 8 vyhlášky, který mezi výjimkami, u nichž se hodnoty minimálních vzdáleností neuplatní ani při vymezování ploch v územních plánech, uvádí pouze výjimky podle § 12a odst. 1 písm. b) a c) a podle § 12a odst. 4 zákona. To znamená, že při vydávání stanoviska k územnímu plánu se bude také vycházet ze vzdálenosti mezi stacionárními zdroji umístěnými ve stávajících průmyslových nebo zemědělských areálech a plochami uvedenými v příloze č. 20 části II vyhlášky. Také z tohoto důvodu není možné, aby se výjimka vztahovala na stacionární zdroje nově umísťované mimo stávající areál (rozšiřování stávajícího areálu). Došlo by tím mj. k popření logiky celého nástroje a obecného principu „přednost má využití, které bylo v území dříve“.

3.1.3. Vztah stávajícího areálu ke stacionárním zdrojům uvedeným či neuvedeným v příloze č. 2, resp. 2a zákona

Existence stávajícího areálu není podmíněna tím, že je v něm provozován stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2a zákona, ani jiný zdroj uvedený v příloze č. 2 zákona. Přítomnost či nepřítomnost těchto zdrojů však určuje, které varianty modernizace podle § 12a odst. 2 zákona přicházejí v úvahu:

a) Je-li v areálu provozován stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2a zákona, lze uplatnit všechny varianty modernizace podle § 12a odst. 2 písm. a) až c) zákona.

b) Je-li v areálu provozován pouze zdroj uvedený v příloze č. 2 zákona, který není uveden v příloze č. 2a zákona, jsou varianty podle § 12a odst. 2 písm. a) a b) zákona vyloučeny (předpokládají existenci stávajícího zdroje uvedeného v příloze č. 2a zákona). Uplatnit lze variantu podle § 12a odst. 2 písm. c) zákona, tedy umístění nového stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2a zákona v rámci rozšiřování a rozvoje výroby, navazuje-li na činnost téhož oddílu CZ-NACE v areálu provozovanou. Kontinuitu provozovny lze v tomto případě opřít o trvající povolení provozu stávajícího zdroje uvedeného v příloze č. 2 zákona; je-li provoz tohoto zdroje přerušen, posoudí se trvání kontinuity podle časového kritéria uvedeného výše.

c) Jsou-li v areálu provozovány pouze stacionární zdroje neuvedené v příloze č. 2 zákona, případně činnost, s níž není spojen žádný relevantní stacionární zdroj, platí totéž – uplatnitelná je pouze varianta podle § 12a odst. 2 písm. c) zákona. Jelikož zde neexistuje povolení provozu, musí být faktická kontinuita provozované činnosti doložena jinými prostředky (viz časové kritérium v bodě 3.1.2.). Výjimku i v tomto případě nelze vykládat extenzivně: musí jít o rozvoj navazující na dosavadní, skutečně provozovanou činnost. Shoda oddílu CZ-NACE je přitom podmínkou uplatnění varianty podle písm. c), nemůže však nahradit chybějící kontinuitu provozovny.

Upozorňujeme, že umístí-li se na základě výjimky podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona nový stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2a do areálu, v němž dosud žádný takový zdroj provozován nebyl, bude tento zdroj vzhledem k jednostranné povaze výjimky nadále chráněn před přibližováním nových zastavitelných ploch a v GIS vrstvě v ÚAP kolem něj bude nově zobrazena obalová zóna. Ta se uplatní při vymezování nových zastavitelných ploch v územním plánu; platných územních plánů a v nich již vymezených ploch se nedotýká.

3.2. Hornická činnost v dobývacím prostoru (§ 12a odst. 1 písm. b) zákona) a činnost prováděná hornickým způsobem na ložiscích nevyhrazených nerostů (§ 12a odst. 1 písm. c) zákona)

Podle § 12a odst. 1 písm. b) a c) zákona se minimální vzdálenosti neuplatňují při realizaci hornické činnosti ve stanovených dobývacích prostorech ani při činnostech prováděných hornickým způsobem na ložiscích nevyhrazených nerostů. Jde o činnosti, které mohou být prováděny pouze v prostoru ložiska, jež je geologicky nepřemístitelné. U těchto nepřemístitelných činností by použití minimálních vzdáleností postrádalo racionální účel. Takto je třeba výjimky zde uvedené vnímat a aplikovat.

Výjimky se uplatní již při vydávání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona, a to:

- ✓ v řízení o stanovení dobývacího prostoru (§ 12a odst. 1 písm. b) zákona),
- ✓ v řízení o povolení změny využití území pro činnost prováděnou hornickým způsobem na ložisku nevyhrazených nerostů (§ 12a odst. 1 písm. c) zákona).

Výjimky podle § 12a odst. 1 písm. b) a c) zákona představují tzv. *ex lege* výjimky, které se uplatňují automaticky, tedy bez potřeby jejich výslovného uvedení v povolení provozu. Výjimka znamená, že správní orgán nemusí v těchto případech při vydávání závazného stanoviska, stanoviska nebo povolení provozu z minimálních vzdáleností vůbec vycházet. Což znamená, že se nemusí zabývat ani případnými odchylkami, ani výjimkami. Jelikož je realizace hornické činnosti vyjmuta z aplikace minimálních vzdáleností, je zřejmé, že tato výjimka platí oboustranně – to znamená, že

z minimálních vzdáleností se nevychází ani při vymezování ploch v územních plánech v blízkosti těchto činností. Tato oboustrannost je výslovně zakotvena v § 27d odst. 8 vyhlášky, podle něhož se hodnoty minimálních vzdáleností při vymezování ploch v územních plánech neuplatní, je-li pro stacionární zdroj aplikována výjimka podle § 12a odst. 1 písm. b) nebo c) zákona. Tato skutečnost neznamená, že předmětné činnosti nejsou spojeny s emisemi prachu a že by se jejich snižováním povolující orgány neměly zabývat (mimo rámec minimálních vzdáleností).

Výjimka se přitom vztahuje na celý životní cyklus hornické činnosti v dobývacím prostoru, tedy nejen na samotnou těžbu, ale i na fázi likvidace, sanace a rekultivace ložiska – včetně případů, kdy je nařízena likvidace zasypáním. I v těchto fázích totiž mohou být v dobývacím prostoru umísťovány stacionární zdroje, přičemž jejich prostorové omezení minimálními vzdálenostmi by bylo v rozporu s povahou a účelem hornické činnosti.

Informace o uplatnění této výjimky se uvádí v souhrnné provozní evidenci (dále jen „SPE“) a v Centrálním registru životního prostředí (dále jen „CRŽP“); blíže viz bod 4.1. tohoto sdělení.

3.3. Individuálně stanovená výjimka (§ 12a odst. 4 zákona)

V návaznosti na § 12a odst. 4 zákona může orgán ochrany ovzduší v odůvodněných případech na návrh žadatele o závazné stanovisko nebo povolení provozu, nebo při vydávání stanoviska (k územnímu plánu) stanovit, že se minimální vzdálenosti ve vztahu ke konkrétnímu stacionárnímu zdroji neuplatní.

Z § 27d odst. 8 vyhlášky vyplývá, že ve vztahu ke konkrétnímu stacionárnímu zdroji, u kterého byla uplatněna výjimka podle § 12a odst. 4 zákona, se z minimálních vzdáleností nevychází při vymezování zastavitelných ploch v územním plánu.

Důležitým podkladem pro posouzení této výjimky ve vztahu ke konkrétnímu stacionárnímu zdroji je zejména odborný posudek. V odborném posudku musí být mimo jiné uvedeno zhodnocení rizik přímého působení stacionárního zdroje prachem a zápachem vzhledem ke vzdálenosti stacionárního zdroje od obytné zástavby a ploch podle části II přílohy č. 20 vyhlášky a návrh podmínek provozu nebo emisních limitů směřujících k eliminaci těchto rizik nebo ke snížení prašnosti nebo emisí znečišťujících látek, které mohou obtěžovat zápachem nebo prašností (body 5. a 6. přílohy č. 13 k vyhlášce). Závěry odborného posudku pak musí obsahovat doporučení ohledně umístění či neumístění, resp. povolení či nepovolení provozu stacionárního zdroje, včetně zdůvodnění (bod 7. přílohy č. 13 k vyhlášce).

Tuto výjimku lze uplatnit v situaci, kdy jsou v návaznosti na zhodnocení rizik přímého působení stacionárního zdroje prachem a zápachem vzhledem ke vzdálenosti stacionárního zdroje od obytné zástavby a ploch podle části II přílohy č. 20 (příloha č. 13 k vyhlášce, bod 6.), odborným posudkem navrženy a poté uplatněny v povolení

provozu, takové podmínky provozu (včetně emisních limitů), při jejichž dodržení jsou minimalizována rizika obtěžování zápachem nebo prachem. Typicky půjde o případy, kdy minimalizace rizik plyne již z povahy samotné činnosti, například u stacionárního zdroje produkujícího emise s vysokým čichovým prahem nebo u stacionárního zdroje, jehož emise neobsahují tuhé znečišťující látky. Nejde však o jediné případy. Může se jednat rovněž o situace, kdy jsou rizika obtěžování zápachem nebo prachem minimalizována kombinací charakteru činnosti, technologie, vznikajících emisí, místních podmínek (umístění, konfigurace terénu, rozptylové podmínky apod.) a technických a organizačních opatření navržených v odborném posudku. Minimalizace rizik na základě navržených opatření přichází v úvahu pouze tehdy, jsou-li tato opatření stanovena jako závazné podmínky provozu, a je tak zajištěna jejich kontrolovatelnost a vymahatelnost. Minimalizace rizik obtěžování neznamená, že se jedná o činnost, která není zdrojem žádných emisí znečišťujících látek – v takovém případě by totiž nedošlo k naplnění definice stacionárního zdroje podle § 2 písm. e) zákona. Dále se tato výjimka vztahuje také na situace, kdy je nezbytné realizovat související obslužné činnosti, bez nichž nelze nový stacionární zdroj provozovat.

V případě, že je výjimka uplatněna v rámci stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona, doporučuje se pro předejití případným pochybnostem o zákonnosti obsahu územního plánu nebo jeho změny, aby pořizovatel územního plánu uvedl v odůvodnění územního plánu nebo jeho změny (např. v kapitole Komplexní zdůvodnění přijatého řešení) informaci o tom, že daná plocha byla vymezena na základě výjimky podle § 12a odst. 4 zákona, a o důvodech, které dotčený orgán k aplikaci výjimky vedly.

V případě vydávání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona uplatnění této výjimky znamená, že lze vydat souhlasné závazné stanovisko, i když v daném případě nejsou dodrženy stanovené požadavky na minimální vzdálenosti. **Aplikace dané výjimky musí být příslušným správním orgánem ve vydaném závazném stanovisku, resp. JES, které je nahrazuje, náležitě odůvodněna.**

Uplatněnou výjimku by měl krajský úřad uvést ve výrokové části povolení provozu stacionárního zdroje, a to jak tehdy, byla-li uplatněna při vydání závazného stanoviska, resp. JES, které je nahrazuje, tak tehdy, byla-li uplatněna až v řízení o povolení provozu; tak je tomu zejména tam, kde řízení o povolení provozu nepředcházelo řízení podle stavebního zákona a krajský úřad stanoví podmínky umístění včetně minimálních vzdáleností přímo v povolení provozu (§ 12 odst. 4 písm. j) zákona).

Uplatnění individuálně stanovené výjimky nezbavuje orgán ochrany ovzduší povinnosti podle § 12 odst. 1 zákona zohlednit rizika obtěžování zápachem, a to při vydání stanoviska, závazného stanoviska i povolení provozu a při každé jeho následné změně. Byl-li stacionární zdroj umístěn na základě výjimky podle § 12a odst. 4 zákona, stanoví se podmínky jeho provozu tak, aby byla rizika obtěžování zápachem minimalizována; totéž platí pro podmínky stanovené v rámci pozdějších změn

povolení provozu. Podkladem pro toto posouzení je odborný posudek. Výjimka působí podle § 27d odst. 8 vyhlášky oboustranně a její účinky se vážou ke stacionárnímu zdroji, pro který byla uplatněna, takže pozdější změny tohoto stacionárního zdroje ochranu před vymezováním zastavitelných ploch neobnovují.

Informace o uplatnění této výjimky se uvádí v SPE a v CRŽP stejně jako u výjimky podle § 12a odst. 1 písm. b) nebo c) zákona; blíže viz bod 4.1. tohoto sdělení.

Je vhodné, aby krajský úřad zaslal Ministerstvu životního prostředí (dále jen „MŽP“) stejnopis rozhodnutí o povolení provozu, v jehož výroku je uplatněná výjimka uvedena. Je-li toto rozhodnutí trvale zveřejněno způsobem umožňujícím dálkový přístup, postačí zaslat odkaz na něj.

3.4. Ke změnám již vydaného povolení provozu (§ 12a odst. 5 zákona)

Minimální vzdálenosti se neuplatňují retroaktivně (zpětně) na již povolené stacionární zdroje. Toto je explicitně upraveno v § 12a odst. 5 zákona, který stanoví, že *„Minimální vzdálenosti se neuplatňují při změnách povolení provozu stacionárních zdrojů, pro které bylo povolení provozu již vydáno.“*

Nedodržení minimální vzdálenosti nemůže být ve vztahu ke konkrétnímu stacionárnímu zdroji, pro který již bylo vydáno povolení provozu, důvodem pro zamítnutí žádosti o změnu povolení provozu. Stejně tak nelze nedodržení minimální vzdálenosti u takového zdroje použít jako odůvodnění pro stanovení nových nebo přísnějších závazných podmínek provozu v rámci změny povolení provozu. Tím není dotčena povinnost orgánu ochrany ovzduší zohlednit při změně povolení provozu rizika obtěžování zápachem (§ 12 odst. 1 zákona).

Je-li předmětem změny povolení provozu rozšíření povolení o stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2a zákona, pro který povolení provozu dosud vydáno nebylo, jedná se o povolení nového stacionárního zdroje; výjimka podle § 12a odst. 5 zákona se na tento stacionární zdroj nevztahuje a minimální vzdálenosti se ve vztahu k němu uplatní; tím není dotčena možnost uplatnit výjimku podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona (bod 3.1.). Uplatněním minimálních vzdáleností u nového stacionárního zdroje se blíže zabývá bod 2.2. tohoto sdělení.

3.5. Tabulka s přehledem výjimek a uvedením jejich a/symetrie

Každá výjimka má odlišný dopad na to, zda stacionární zdroj, který ji využívá, zároveň požívá ochrany před vymezováním zastavitelných ploch v územních plánech v jeho přílišné blízkosti. Jednotlivé situace a charakter výjimek shrnuje následující tabulka.

Situace	Uplatní se minimální vzdálenosti na základě § 12a odst. 1 zákona?	Je stacionární zdroj chráněn před vymezováním zastavitelných ploch v územním plánu v jeho přílišné blízkosti?	Charakter
Modernizace ve stávajícím areálu (§ 12a odst. 1 písm. a) zákona)	**Ne**	**Ano**	Jednostranná
Hornická činnost / ložiska nevyhrazených nerostů (§ 12a odst. 1 písm. b) a c) zákona)	**Ne**	**Ne**	Oboustranná
Individuálně stanovená výjimka (§ 12a odst. 4 zákona)	**Ne**	**Ne**	Oboustranná
Změna vydaného povolení provozu (§ 12a odst. 5 zákona)	**Ne**	**Ano**	Jednostranná

Poznámka k tabulce: Hodnota „Ne“ ve sloupci „Je stacionární zdroj chráněn před vymezováním zastavitelných ploch v územním plánu v jeho přílišné blízkosti?“ u výjimek podle § 12a odst. 1 písm. b) a c) a podle § 12a odst. 4 zákona vychází z § 27d odst. 8 vyhlášky. Toto ustanovení výslovně stanoví, že je-li pro stacionární zdroj aplikována výjimka podle § 12a odst. 1 písm. b) nebo c) nebo podle § 12a odst. 4 zákona, hodnoty minimálních vzdáleností se při vymezování ploch v územních plánech neuplatní.

V případě modernizace podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona nebo změny povolení provozu stacionárního zdroje, pro který již bylo povolení provozu vydáno (§ 12a odst. 5 zákona), nemusí tento stacionární zdroj dodržet minimální vzdálenost vzhledem k již vymezeným plochám (uvedeným v části II přílohy č. 20 vyhlášky) v územním plánu, avšak obalová zóna kolem něj v GIS vrstvě v ÚAP zůstává zobrazena, popřípadě u nově umístěného stacionárního zdroje nově vzniká (blíže viz bod 3.1.3.) – orgány ochrany ovzduší tedy při vymezování zastavitelných ploch v územním plánu vychází z minimálních vzdáleností mezi nově vymezovanými plochami a těmito stacionárními zdroji. Naopak u „hornické výjimky“ a „individuálně stanovené výjimky“ obalová zóna

okolo stacionárního zdroje nevzniká, a zastavitelná plocha tedy může být územním plánem vymezena i v bezprostřední blízkosti takového zdroje.

4. Ke GPS souřadnicím stacionárních zdrojů a ke GIS vrstvě

Pro provozovatele stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2a zákona, pro které příloha č. 20 vyhlášky stanovuje minimální vzdálenosti, byla vyhláškou stanovena nová povinnost týkající se uvádění a ohlašování údajů o GPS souřadnicích geometrického středu stacionárního zdroje (dále jen „souřadnice“). Data o umístění stacionárních zdrojů jsou stěžejní pro realizaci a aktualizaci GIS vrstvy, která bude bezodkladně poskytována do ÚAP.

4.1. Uvádění a ohlašování souřadnic

Údaje o souřadnicích jsou v případě stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2a zákona, pro které příloha č. 20 vyhlášky stanovuje minimální vzdálenosti, povinnou součástí:

- ✓ provozní evidence (příloha č. 10 vyhlášky, bod 1.1. – Údaje o stacionárním zdroji; netýká se chovů hospodářských zvířat, které podle § 17 odst. 4 zákona provozní evidenci nevedou),
- ✓ SPE (příloha č. 11 vyhlášky, tabulka v bodě 1.1., oddíl 3 – Údaje o stacionárních zdrojích, položka „GPS souřadnice stacionárního zdroje“; netýká se chovů hospodářských zvířat, které nemají povinnost ohlašovat SPE),
- ✓ provozního řádu (příloha č. 12 vyhlášky, bod 1.; netýká se stacionárních zdrojů uvedených pod kódy 2.7. a 7.1. přílohy č. 2 k zákonu, které nemají povinnost zpracovat provozní řád) a
- ✓ odborného posudku (příloha č. 13 vyhlášky, bod 3.).

Povinnost ohlásit souřadnice se v praxi neplní prostřednictvím formuláře SPE v Integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), ale prostřednictvím CRŽP, kde se souřadnice vyplňují v záložce „Přehled zdrojů – Minimální vzdálenosti“.

Souřadnice se uvádějí ve formátu WGS 84 DD (World Geodetic System; stupně s desetinným zlomkem – Decimal Degrees), běžně používaném GPS přístroji. Systém CRŽP aktuálně pracuje se souřadnicovým systémem ve formátu WGS 84 DMS (stupně, minuty, vteřiny – Degree-Minute-Second).

Požadavky týkající se uvádění a ohlašování souřadnic se vztahují jak na nově povolované stacionární zdroje, tak na stacionární zdroje, kterým již bylo povolení provozu vydáno. Vztahují se rovněž na stacionární zdroje, pro které byla uplatněna některá ze zákonných výjimek z minimálních vzdáleností. Povinnost uvádět souřadnice je v přílohách č. 10 až 13 k vyhlášce navázána na zařazení stacionárního

zdroje pod kód, pro který příloha č. 20 vyhlášky minimální vzdálenosti stanovuje, nikoli na to, zda se minimální vzdálenosti v konkrétním případě uplatní.

U stacionárních zdrojů s uplatněnou výjimkou podle § 12a odst. 1 písm. b) nebo c), anebo podle § 12a odst. 4 zákona, se vedle souřadnic uvádí také informace o uplatněné výjimce, a to jak v SPE (příloha č. 11 vyhlášky, tabulka v bodě 1.3., položka 3), tak v CRŽP v záložce „Přehled zdrojů – Minimální vzdálenosti“. **Je vhodné, aby krajský úřad na povinnost uvádět informaci o uplatněné výjimce v SPE a v CRŽP provozovatele upozornil v rámci poučení v rozhodnutí o povolení provozu.**

Ohlašování souřadnic prostřednictvím CRŽP a uvádění informace o uplatněné výjimce v SPE a v CRŽP se netýká stacionárních zdrojů uvedených pod kódem 8. přílohy č. 2a zákona (blíže viz bod 6.).

K uvádění souřadnic u přemístitelných stacionárních zdrojů blíže viz bod 5.

U stacionárního zdroje, pro který již bylo povolení provozu vydáno, se na doplnění souřadnic v rámci provozní evidence nevztahuje přechodná lhůta. Na aktualizaci provozního řádu, který je na základě § 12 odst. 4 písm. d) zákona součástí závazných podmínek pro provoz stacionárního zdroje a tvoří nedílnou součást povolení provozu, se vztahuje přechodné ustanovení zavedené zákonem č. 42/2025 Sb. Čl. II bod 5, podle kterého musí provozovatel požádat o změnu povolení provozu nejpozději do 1. března 2027.

Krajský úřad by měl při schvalování provozního řádu ověřit, zda uvedené souřadnice odpovídají požadavkům uvedeným v bodě 4.2. Stacionární zdroje uvedené pod kódy 2.7. a 7.1. přílohy č. 2 k zákonu nemají povinnost zpracovat provozní řád (nejsou označeny ve sloupci C přílohy č. 2 k zákonu; § 12 odst. 4 písm. d) zákona). Pro účely určení polohy stacionárního zdroje se doporučuje, aby krajský úřad souřadnice těchto stacionárních zdrojů uvedl ve výroku rozhodnutí o povolení provozu. Uvedené doporučení nezakládá povinnost provozovatele požádat o změnu již vydaného povolení provozu podle Čl. II bodu 5 zákona č. 42/2025 Sb. Souřadnice těchto stacionárních zdrojů se i nadále uvádějí v provozní evidenci a v SPE a ohlašují se prostřednictvím CRŽP (viz výše).

4.2. Určení souřadnic stacionárního zdroje

Souřadnice určují polohu stacionárního zdroje v území a zároveň jsou provázány s referenčním prvkem, od něhož se podle § 27d odst. 4 až 6 vyhlášky odměřuje minimální vzdálenost a kolem něhož se v GIS vrstvě vymezuje obalová zóna, tj. s hranou stavebního objektu, hranicí provozovny, parcelními pozemky nebo geometrickým středem stacionárního zdroje. Požadavky na uvádění souřadnic podle příloh č. 10 až 12 vyhlášky je proto třeba vykládat ve vazbě na tento referenční prvek.

Je-li referenčním prvkem hrana stavebního objektu (§ 27d odst. 4 věta první vyhlášky) nebo hranice provozovny či parcelní pozemky (§ 27d odst. 5 vyhlášky, blíže viz bod 1.4.), slouží souřadnice k jednoznačné identifikaci tohoto stavebního objektu, provozovny nebo pozemku; minimální vzdálenost se odměřuje od jeho hrany, resp. hranice, nikoli od ohlášeného bodu. Postačí proto, aby souřadnice tento stavební objekt, provozovnu nebo pozemek jednoznačně identifikovaly; pro tento účel lze využít definiční bod stavby, resp. parcely. Je-li v jednom stavebním objektu umístěno více stacionárních zdrojů se shodným referenčním prvkem (například více lakovacích boxů v jedné hale), uvádějí se u všech těchto stacionárních zdrojů tytéž souřadnice. V provozní evidenci, SPE a CRŽP se přitom údaj vede ke každému stacionárnímu zdroji, neboť jejich struktura je členěna po jednotlivých stacionárních zdrojích. Tomu odpovídá i příloha č. 13 vyhlášky, podle níž autorizovaná osoba v odborném posudku uvádí u stacionárních zdrojů umístěných v budovách souřadnice geometrických středů budov, nikoli jednotlivých stacionárních zdrojů (bod 3.).

Je-li referenčním prvkem geometrický střed stacionárního zdroje (§ 27d odst. 4 věta druhá a odst. 6 vyhlášky, blíže viz bod 1.4.), odměřuje se minimální vzdálenost přímo od ohlášeného bodu. Souřadnice musí v takovém případě co nejpřesněji odpovídat geometrickému středu, a to pro každý stacionární zdroj samostatně.

Geometrickým středem stacionárního zdroje se rozumí střed půdorysného průmětu tohoto zdroje, tedy plochy, kterou v území zaujímá technologie, zařízení a plochy, na nichž je vykonávána činnost daný stacionární zdroj vymezující. Rozhodné je vymezení stacionárního zdroje podle povolení provozu; u nově umisťovaných stacionárních zdrojů se vychází z dokumentace záměru. Geometrický střed se určí co nejpřesnějším odhadem nebo výpočtem.

Mění-li se rozsah stacionárního zdroje v čase v rámci povoleného vymezení (typicky u stacionárních zdrojů kódu 2.3., kde dochází k přemísťování zakládek v rámci ploch určených provozním řádem), určuje se geometrický střed z rozsahu ploch vymezených v povolení provozu, resp. v provozním řádu, nikoli z okamžitého stavu. Změna umístění jednotlivých zakládek v rámci těchto ploch tedy sama o sobě nevede ke změně souřadnic.

Definiční body staveb i parcel jsou dostupné ve vrstvě s daty Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN), kterou lze zobrazit společně se ZABAGED. Data dostupná v prostorové databázi ZABAGED lze prohlížet v Geoprohlížeči Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (https://ags.cuzk.gov.cz/geoprohlizec/) nebo je připojit do vlastní mapové aplikace prostřednictvím veřejné prohlížecí služby WMS – ZABAGED – polohopis (https://ags.cuzk.gov.cz/arcgis/services/ZABAGED_POLOHOPIS/MapServer/WmsServer?service=WMS&request=getCapabilities). Při vyhledávání je třeba vzít v úvahu, že typ objektu v ZABAGED nemusí odpovídat typu stacionárního zdroje; přehled typů objektů je dostupný v katalogu objektů ZABAGED (https://geoportal.cuzk.gov.cz/Dokumenty/ZABAGED_katalog/CS/index.html). Chovy

hospodářských zvířat nebo čistírny odpadních vod jsou v ZABAGED vedeny v rámci typu objektu „Areál účelové zástavby“, velká část bodových stacionárních zdrojů je reprezentována typem objektu „Budova jednotlivá nebo blok budov“. Skutečnost, že stacionární zdroj nebyl pod očekávaným názvem či typem objektu nalezen, proto sama o sobě neznamená, že v ZABAGED není evidován. Údaje ZABAGED jsou podkladem pro identifikaci a prostorové posouzení, nikoli dokladem o skutečném způsobu využití areálu – v případě pochybností je třeba je ověřit dalšími podklady, zejména územně plánovací dokumentací, katastrální mapou, ortofotomapou a podklady předloženými provozovatelem.

4.3. GIS vrstva a postup krajského úřadu

Obalová zóna se v GIS vrstvě konstruuje kolem referenčního prvku, který se u daného stacionárního zdroje podle § 27d odst. 4 až 6 vyhlášky uplatní, a to v hodnotě minimální vzdálenosti stanovené pro jeho kód v části I přílohy č. 20 vyhlášky. Je-li referenčním prvkem hrana stavebního objektu, vzniká obalová zóna kolem tohoto objektu, a je-li v něm umístěno více stacionárních zdrojů téhož kódu, je pro ně společná. U stacionárních zdrojů uvedených pod kódy 2.2., 2.7. a 8. přílohy č. 2a zákona, u nichž je referenčním prvkem hranice provozovny, popřípadě parcelní pozemky (§ 27d odst. 5 vyhlášky), vzniká obalová zóna kolem této provozovny, resp. těchto pozemků. Kolem ohlášeného bodu vzniká obalová zóna jen tam, kde je referenčním prvkem geometrický střed (§ 27d odst. 4 věta druhá a odst. 6 vyhlášky).

U stacionárních zdrojů, pro které byla uplatněna některá ze zákonných výjimek z minimálních vzdáleností (viz bod 4.1.), se ohlášené souřadnice promítají do GIS vrstvy odlišně podle jednotlivých výjimek. Obalová zóna vzniká pouze kolem stacionárních zdrojů, které zůstávají chráněny před vymezováním zastavitelných ploch v územních plánech v jejich přílišné blízkosti. U stacionárních zdrojů, pro které byla uplatněna některá z oboustranně působících výjimek, obalová zóna nevzniká (blíže viz body 3.2., 3.3. a 3.5. tohoto sdělení). Tyto stacionární zdroje jsou nicméně v GIS vrstvě na základě ohlášených souřadnic evidovány.

GIS vrstva je evidenčním a informačním podkladem, z něhož krajský úřad při vydávání stanoviska vychází, není však jediným zdrojem informací o existujících stacionárních zdrojích. Není-li pro stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2a zákona obalová zóna v GIS vrstvě zobrazena, ačkoli jsou podmínky pro uplatnění minimálních vzdáleností podle bodu 2.1. splněny, minimální vzdálenosti se ve vztahu k tomuto stacionárnímu zdroji přesto uplatní. Jde zejména o existující stacionární zdroj, pro který již bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko, resp. JES, avšak dosud nebylo vydáno povolení provozu, a údaje o jeho umístění tak nebyly ohlášeny v rámci SPE, resp. uvedeny v CRŽP. Dále jde o případy, kdy údaje o již povoleném stacionárním zdroji nejsou v GIS vrstvě dosud zaznamenány nebo jsou neúplné.

Krajský úřad proto při vydávání stanoviska vychází nejen z GIS vrstvy, ale i z dalších jemu známých údajů o existujících stacionárních zdrojích. Nejsou-li údaje

o existujících stacionárních zdrojích známé krajskému úřadu se zobrazením v GIS vrstvě v souladu, vychází krajský úřad ze skutkového a právního stavu.

Součástí GIS vrstvy poskytované do ÚAP budou také metadata, tj. doprovodné údaje popisující zejména původ, aktuálnost a kvalitu poskytovaných dat. Metadata umožní posoudit, s jakou spolehlivostí lze s vrstvou pracovat při ověřování dodržení minimálních vzdáleností mezi nově vymezovanými zastavitelnými plochami v územním plánu a existujícími stacionárními zdroji.

Údaje o umístění stacionárních zdrojů jsou v metadatech GIS vrstvy označeny jako ověřené, nebo neověřené. Je-li obalová zóna vymezena na základě ověřených údajů, může z ní krajský úřad při posuzování nově vymezované zastavitelné plochy vycházet bez dalšího ověřování. Je-li vymezena na základě neověřených údajů, není zobrazená kolize s nově vymezovanou plochou sama o sobě důvodem pro nesouhlasné stanovisko; krajský úřad v takovém případě ověří umístění stacionárního zdroje v součinnosti s jeho provozovatelem a sám posoudí, zda je minimální vzdálenost vůči nově vymezované zastavitelné ploše dodržena. Totéž platí, leží-li nově vymezovaná zastavitelná plocha v blízkosti hranice obalové zóny zobrazené na základě neověřených údajů, byť kolize ze zobrazení nevyplývá. V ostatních případech se ověřování neprovádí. Ověření minimální vzdálenosti se provádí v souladu s požadavky uvedenými v § 27d odst. 7 vyhlášky.

V případě zjištění nepřesného umístění stacionárního zdroje v GIS vrstvě **by měl krajský úřad upozornit provozovatele stacionárního zdroje, aby provedl opravu údajů o umístění stacionárního zdroje v CRŽP bez zbytečného odkladu**. **Krajský úřad by měl zároveň bez zbytečného odkladu předat MŽP informaci o zjištěném nepřesném umístění stacionárního zdroje v GIS vrstvě a správné údaje o umístění daného stacionárního zdroje**. U stacionárních zdrojů kódu 8. přílohy č. 2a zákona se postupuje odlišně (blíže viz bod 6.).

5. K přemístitelným stacionárním zdrojům

Přemístitelným stacionárním zdrojem se rozumí stacionární zdroj, který může být provozován na více místech; typicky jde o recyklační linky stavebních hmot (stacionární zdroje uvedené pod kódem 5.11. přílohy č. 2a zákona). Zda se u přemístitelného stacionárního zdroje minimální vzdálenosti uplatní, se odvíjí od obsahu povolení provozu, nikoli od technické způsobilosti zařízení k přemístění.

Je-li povolení provozu vydáno pro celé území kraje, popřípadě pro širší území v jeho rámci, minimální vzdálenosti se neuplatní. Podle § 27d odst. 3 písm. b) vyhlášky použijí orgány ochrany ovzduší minimální vzdálenosti při umisťování nových stacionárních zdrojů uvedených v části I přílohy č. 20 k vyhlášce do území; u přemístitelného stacionárního zdroje provozovaného na různých místech na základě

takového povolení se o umisťování stacionárního zdroje do území v uvedeném smyslu nejedná.

K uvedenému závěru vedou následující důvody. Minimální vzdálenosti jsou primárně koncipovány jako nástroj oboustranné ochrany: vybrané plochy vymezené v územním plánu jsou chráněny před příliš blízkým umisťováním nových vybraných stacionárních zdrojů a vybrané existující stacionární zdroje jsou naopak chráněny před vymezováním zastavitelných ploch v územním plánu v přílišné blízkosti těchto zdrojů. U přemístitelného stacionárního zdroje provozovaného na různých místech na základě povolení provozu vydaného pro celé území kraje, popřípadě pro širší území v jeho rámci, se tento princip uplatnit nemůže – ve vztahu ke konkrétnímu místu provozu nelze v ÚAP vyznačit obalovou zónu, neboť k takovému místu se žádné povolení provozu neváže.

U přemístitelných stacionárních zdrojů povolených výše uvedeným způsobem se proto z minimálních vzdáleností při vydávání povolení provozu nevychází a podmínky umístění se z nich neodvozují. Nadále však platí, že v návaznosti na ustanovení § 12 odst. 4 písm. j) zákona povolení provozu obsahuje podmínky umístění, provedení nebo užívání stacionárního zdroje zajišťující ochranu ovzduší.

Souřadnice geometrického středu se u přemístitelných stacionárních zdrojů provozovaných na různých místech neuvádějí v provozní evidenci, SPE, provozním řádu ani odborném posudku a neohlašují se prostřednictvím CRŽP. Jejich provoz není svázán s jedním konkrétním místem, a souřadnici geometrického středu proto nelze smysluplně určit; obalová zóna v GIS vrstvě kolem nich nevzniká.

Je-li naproti tomu povolení provozu vydáno pro jedno konkrétní místo (lokalitu), minimální vzdálenosti se uplatní, a to v rámci závazných podmínek pro provoz stacionárního zdroje podle § 12 odst. 4 písm. j) zákona. Takové povolení je namístě vždy, má-li být přemístitelný stacionární zdroj dlouhodobě, tj. bez časového omezení, provozován pouze na jednom konkrétním místě.

U přemístitelných stacionárních zdrojů povolených k provozu na jednom konkrétním místě se souřadnice geometrického středu uvádějí a ohlašují stejně jako u ostatních stacionárních zdrojů (blíže viz bod 4.1.).

Ve specifických případech přemístitelných stacionárních zdrojů, provozovaných na jednom místě pouze po dobu nezbytnou k realizaci jiného záměru, například po dobu výstavby dopravní infrastruktury, se s ohledem na dosavadní praxi a na procesní ekonomii vydává povolení provozu pro celé území kraje, popřípadě pro širší území v jeho rámci.

6. K chovům hospodářských zvířat (stacionární zdroje podle kódu 8. přílohy č. 2a zákona)

Minimální vzdálenosti se vztahují na všechny stacionární zdroje kódu 8. přílohy č. 2a zákona. Vedle stájových prostor patří mezi tyto stacionární zdroje i zařízení pro skladování statkových hnojiv, která jsou součástí provozovny.

Kód 8. je vymezen celkovou projektovanou roční emisí amoniaku a druhy chovaných hospodářských zvířat nerozlišuje; část I přílohy č. 20 k vyhlášce pro něj stanoví jedinou hodnotu minimální vzdálenosti. Pro hodnotu minimální vzdálenosti proto druh chovaných hospodářských zvířat rozhodný není. Je-li změna druhu chovaných hospodářských zvířat spojena s umístěním nového stacionárního zdroje kódu 8. ve stávajícím zemědělském areálu, může jít při splnění podmínek uvedených v bodě 3.1. o modernizaci podle § 12a odst. 2 písm. c) zákona, u níž je rozhodné zachování činnosti na úrovni oddílu CZ-NACE (oddíly 01 a 10 se podle § 12a odst. 3 zákona považují za jeden oddíl).

U stacionárních zdrojů kódu 8. se minimální vzdálenost podle § 27d odst. 5 vyhlášky určuje od hranice provozovny zakreslené v ZABAGED, popřípadě u nově umisťovaných stacionárních zdrojů od hranice parcelních pozemků, na nichž mají být tyto zdroje jako součást záměru umístěny. Rozhodná je tedy hranice provozovny, popřípadě dotčených parcelních pozemků, nikoli umístění jednotlivých stájí a zařízení pro skladování statkových hnojiv uvnitř provozovny.

Dosavadní sběr dat o umístění stacionárních zdrojů kódu 8. přílohy č. 2a zákona probíhal odlišným způsobem než u ostatních stacionárních zdrojů. MŽP vycházelo z informací o povolených chovech od krajských úřadů a dále z dat o poloze chovů, které byly MŽP poskytnuty Ministerstvem zemědělství, a aktuálních údajů ZABAGED.

Při ověřování a poskytování údajů o umístění stacionárních zdrojů kódu 8. přílohy č. 2a zákona v GIS vrstvě má významnou roli krajský úřad. Provozovatelé těchto stacionárních zdrojů totiž nevedou provozní evidenci, neohlašují SPE ani neuvádějí údaje v CRŽP. Pro účely aktualizace GIS vrstvy **je proto vhodné, aby krajský úřad bez zbytečného odkladu po vydání povolení provozu nového stacionárního zdroje kódu 8., změny již vydaného povolení spočívající ve schválení aktualizovaného provozního řádu s uvedenými souřadnicemi, nebo jiné změny povolení, kterou se mění umístění nebo rozsah provozovny, předal MŽP souřadnice uvedené ve schváleném provozním řádu** (příloha č. 12 vyhlášky, bod 1.). Není-li hranice provozovny, ve které je stacionární zdroj umístěn, zakreslena v ZABAGED, je vhodné předat MŽP také označení parcelních pozemků, na kterých je stacionární zdroj umístěn (katastrální území a parcelní čísla), neboť minimální vzdálenost se v takovém případě určuje od těchto pozemků (§ 27d odst. 5 vyhlášky).

Zjistí-li krajský úřad, že je stacionární zdroj kódu 8. v GIS vrstvě umístěn nepřesně, **je vhodné, aby bez zbytečného odkladu předal MŽP správné údaje o jeho umístění**.

Byla-li u stacionárního zdroje kódu 8. uplatněna výjimka podle § 12a odst. 4 zákona, **krajský úřad by měl uvést informaci o ní ve výroku rozhodnutí o povolení provozu**; k předání informace o výjimce MŽP blíže viz bod 3.3.

V Praze dne 3. 11. 2026

Ing. Kurt Dědič Digitálně podepsal Ing. Kurt Dědič
Datum: 2026.11.03 08:25:26 +01'00'

Ing. Kurt Dědič

ředitel odboru ochrany ovzduší